

## **Spørgsmål og svar i forbindelse med det påtænkte ophør af aftale med Nordenergi Fibernet vedrørende udrulning af fibernet på Læsø.**

### Spørgsmål 1 - modtaget den 25. april 2017.

Har man grundlag for at kunne sikre at installering af fibernet til de enkelte huse vil ske på samme vilkår som i den indgåede aftale?

Har man beregninger på konsekvenserne af den monopolisering der reelt opstår med kun en udbyder, som det fremgår af presse meddelelsen? Her tænkes både på den langsigtede økonomi for aftagerne samt på diversiteten i muligheder.

Kort sagt har man styr på om monopoliseringen vil give brugerne det som er ønsket og at prisen ikke bliver højere for brugerne, end den de ville kunne have opnået på et marked med flere udbydere?

Fibernettet er en del af infrastrukturen, ligesom færgen, vejene osv. Det ville da være interessant hvis hele infrastrukturen blev kommercialiseret og monopoliseret.

Skulle kommercialisering og monopolisering være godt for kommunen, dens borgere og fritidshusejere burde kommunen da sikre sig en økonomisk gevinst i form af betaling fra monopolhaveren for retten til at nedgrave kabler. Kablerne er jo muligheden for at kunne drive et udbud af services.

Jeg er da overbevist at mange andre kommercielle virksomheder med samfundsgavnlig funktioner gerne vil have samme betingelser.

Ved at acceptere monopoliseringen af udbyder på fibernettet på Læsø fraskrives indflydelse på og ansvar for at brugerne får de fordele som skulle medvirke til at indfri ønsket om vækst og udvikling på øen. Al magten over udbuddet til brugerne vil ligge hos en enkelt leverandør. Det er u hensigtsmæssigt. Hvis hensynet til brugernes forskellige behov (tjek engang hvor mange forskellige internetudbydere der leverer til Læsø) skal dækkes af en enkelt udbyder vil prisen helt sikkert blive derefter.

### Svar på spørgsmål 1.

Læsø Kommune har sikret sig, at prisniveauet på tilbuddet fra Nordenergi er identisk med det prisniveau, der gælder på fastlandet og således er omfattet af konkurrence. Forventninger er, at også fibernettet på Læsø åbnes, og når det sker, vil det være konkurrencevilkår, der bestemmer prisen.

Infrastrukturen på IT området har indtil nu ikke været opfattet som en kommunal opgave på linje med kollektiv trafik men har jf. et teleforlig været placeret på kommercielle vilkår. Udbydere på området har indtil nu ikke været pålagt udgifter for retten til at nedgrave kabler og det er ikke en kommunal mulighed, at pålægge dem dette. Det er heller ikke i en kommunal interesse at pålægge sådanne udgifter, idet disse udgifter naturligt vil blive pålagt brugerne.

Læsø Kommune har sikret sig, at Nordenergi jf. den udsendte pressemeddelelse fra Nordenergi, vil tilbyde samtlige brugere på Læsø en vederlagsfri opkobling, såfremt brugerne tegner et abonnement med udbyderen. I den indgåede aftale kunne brugerne tegne abonnement hos en valgt udbyder, såfremt denne udbyder havde koblet sig på fibernettet. Læsø Kommune har ikke med en aftale på plads kunne sikre sig, at ønskede udbydere rent faktisk kobledes sig på internettet, hvorfor Læsø Kommune heller ikke med aftalen kunne garantere frit valg for brugerne.

Spørgsmål 2 – modtaget den 4. maj 2017.

1. Forbeholdet "og der er minimum 2 udbydere på fibernettet" bør slettes. Forbeholdet vil trække processen i langdrag og besværliggøre adgangen for nye udbydere. Det er en klar forringelse i forhold til den oprindelige aftale. Nord Energi har jo også tidligere kendt og accepteret at afholde omkostningerne ved åbning af nettet. Af NEF's indlæg fremgik, at man havde haft henvendelse fra 2 interesserede udbydere. Oplysningen tjener ifølge min vurdering udelukkende til at gøre kravet om minimum 2 udbydere spiseligt.
2. "til samme priser og vilkår som på fastlandet": er det præciseret at "vilkår" også indbefatter bindingsperiodens længde, priser for genåbning og prisniveau for etablering efter 2017. NEF var ikke meget for at afsløre "markedsførings"-detaller.

Held og lykke med de fortsatte forhandlinger.

Svar på spørgsmål 2.

1. Det er vigtigt for Læsø Kommune at fastholde bemærkninger "minimum 2 udbydere på fibernettet" idet den formulering sikrer, at prisen på Læsø er den samme som på fastlandet, så længe der kun er en udbyder på fibernettet.
2. Nord Energi Fibernet måtte ikke markedsføre deres produkter på mødet den 3. maj 2017, idet den indgåede statsstøttede aftale stadig var gældende på dette tidspunkt. Nord Energi Fibernet vil markedsføre deres produkter, når Læsø Kommune endeligt ophæver den indgåede aftale.

### Spørgsmål 3 – modtaget den 4. maj 2017.

Efter at have deltaget i et noget, for mig, særpræget borgermøde i går, giver det mig anledning til flere overvejelser:

I august 2014 besluttede Ringkøbing-Skjern kommune, etablering af fibernet udført af firmaet Eniig I november 2015 blev det besluttet at ophæve kontrakten.

Rådgivnings firmaet var Netplan A/S - der havde leveret en meget mangelfuld rådgivning! Kommunen overvejede erstatning mod mangelfuld rådgivning.

I maj 2016 tager Den Danske Teleindustri til EU med klager over det dårligt udførte udbudsmateriale mv. leveret af Netplan A/S

Hvorfor vælger Læsø kommune Netplan A/S som rådgiver, ved at følge med i dagspressen - ville man være blevet opmærksom på, Netplan A/S manglende ekspertise og indsigt.

Da hovedkontrakten blev offentliggjort, rettede jeg henvendelse direktøren for Netplan A/S, Anne Mette Møller, for at påpege fejl og mangler - men blev totalt afvist!

Nu står så tilbage, mange penge brugt på en dårlig rådgivning til Netplan A/S, flere advokatomkostninger til at ophæve kontrakten, med Energi Nord, samt udgifter til en ny licitation og endnu flere advokatomkostninger.

Man kunne få den mistanke, at Eniig, der har overtaget Bredbånd Nord, står bag med deres benhårde forretnings metoder?

Det føles, som at man er kommet halvt ud i åen og vender om!

Jeg vil trods alt anbefale, at Læsø kommune fastholder aftalen med Energi Nord for at spare penge, og ikke lader sig presse af Eniig.

Det vil betyde gratis fibernet til alle husstande, uden tilslutningspligt til monopol et Eniig.

Energi Nord har jo, tvunget af Eniig, netop ikke oplyst om andre mulige leverandører/udbydere på det kommende fibernet.

Alt i alt vil Eniig tiltvinge sig monopol i min. 2 år.

Hvorfor skal Læsø kommune yde dem denne service - her kan kommunen jo også risikere klager og erstatnings sager fra andre leverandører/udbydere, og især Den Danske Teleindustri, som jo så nok rejser til EU igen.

Det bliver en vanskelig beslutning for Læsø kommune!

### Svar på spørgsmål 3.

Læsø Kommune har modtaget en god rådgivning af Netplan A/S og forudsætter at benytte firmaet til udbuddet af en WAN forbindelse.

Læsø Kommune vurderer, at muligheden for at brugere på Læsø kan tilslutte sig fibernet på kommercielle vilkår og således uden en kommunal medfinansiering på kr. 10 millioner er en god mulighed. Det er korrekt, at fibernettet vil være lukket og således alene indeholde tilbud fra en udbyder, men når prisgarantien på dette tilbud sker på vilkår på linje med fastlandet og når forventningen om et åbent net er mulig inden for en periode på 2 år, skal denne mulighed vægtes overfor en kommunal investering på kr. 10 millioner. Læsø Kommune kunne ikke med den indgåede aftale garantere, at der med en kommunal investering på kr. 10 millioner kom flere udbydere på fibernettet, men alene garantere, at muligheden var til stede.

#### Spørgsmål 4 – modtaget den 4. maj 2017.

Nord Energi Fiber ønsker på grund af ændrede forudsætninger at bringe aftalen til ophør, idet selskabet har tilkendegivet, at det i tilfælde af aftalens ophør er vurderingen, at der kan udrulles bredbånd på hele Læsø på rent kommercielt grundlag og uden offentlig støtte.

Lad mig lige starte med at sige at der er ikke ændret på forudsætningerne. Rent faktisk så er der ikke ændret i lovgivningen i den periode som processen har kørt. Rent faktisk så er det sådan at kommunen i sit udbud beskrev vilkårene for at få subsidier til bredbånd. Fakta er at hvis man giver offentlig støtte til et bredbåndsnetværk så skal nettet være åbent og så skal andre aktører have adgang til nettet på lige og ikke diskriminerende vilkår. Det betyder at andre selskaber skal have adgang til det net som Nord Energi Fibernet A/S etablere på de samme vilkår som Bredbånd Nord der kommer til at sælge tjenesterne til borgerne på Læsø.

Jeg er glad for at den opmærksomhed som jeg og andre har givet det kommunale tiltag har sparet skattekysterne på Læsø for 10 millioner kroner. Det er mange penge i en kommune som jeres og man kan få mange velfærdsydelser for det beløb. Rent faktisk så har Læsø kommune vist at markedet fungerer og at man ikke behøver at tage penge fra de gamle, de syge og børnene for at give dem i støtte til overkapitaliserede energiselskaber og profitable teleselskaber.

Personligt så er jeg spændt på at se hvordan kommunen vil håndtere det kommende udbud og leveringen af WAN-netværk til kommunen. Det bliver spændende at se om man ender op med en løsning hvor kommunen betaler en overpris som så indirekte subsidierer det net som Nord Energi Fibernet A/S nu bygger uden støtte. Jeg har desværre dårlige erfaringer med hvor kreative kommuner kan være når de laver den slags udbud. I det sidste udbud ønskede kommunen fiber til an parkeringsplads (se billed nedenfor) på den fjerneste del af øen.

Jeg ser frem til at følge den videre proces på Læsø. Det må være i borgernes interesse at man ikke konvertere støtte til bredbånd til en overpris for det WAN-netværk kommunen sender i udbud. Det bliver spændende at se om der også i det næste udbud er et ønske om at få fiber på parkeringspladsen man kan se på billedet nedenfor.

Har tilladt mig at kopiere de telepolitiske ordførere på denne mail – jeg mener at casen på Læsø er meget vigtig at se på.

#### Svar på spørgsmål 4.

Læsø Kommune er i gang med at forberede et udbud vedrørende levering af Wan netværk. Det er forudsætningen, at resultatet af dette udbud er en besparelse set i forhold til kommunens nuværende brug og betaling af Wan netværk og således på ingen vis en forventning om en merudgift.